

Môn học

Những nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác – Lênin

NỘI DUNG GỒM 3 PHẦN

Thế giới quan và phương pháp luận Triết học của chủ nghĩa Mác - Lênin

---

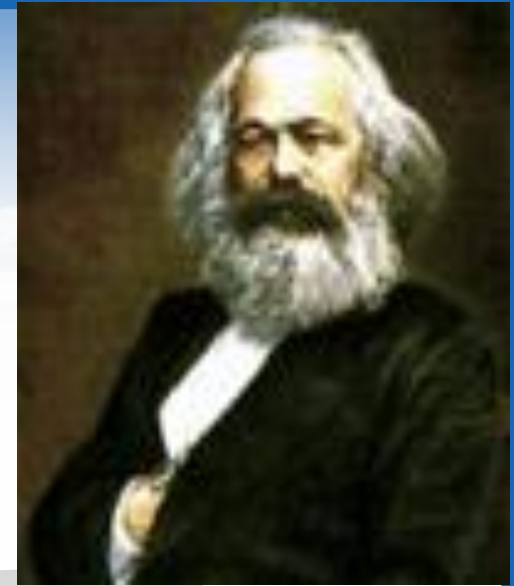
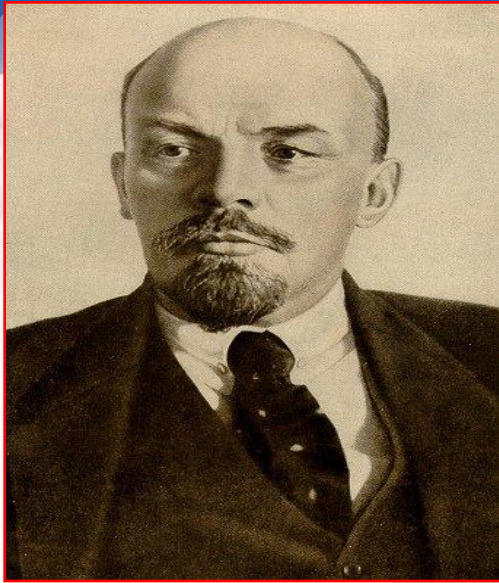
Học thuyết kinh tế của chủ nghĩa Mác –Lênin về phương thức sản xuất tư bản chủ nghĩa

---

Lý luận của Chủ nghĩa Mác – Lênin về chủ nghĩa xã hội

Phần III

Lý luận của Chủ nghĩa Mác – Lênin về Chủ nghĩa xã hội

NỘI DUNG GỒM 3 CHƯƠNG

Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và cách mạng XHCN

.....●

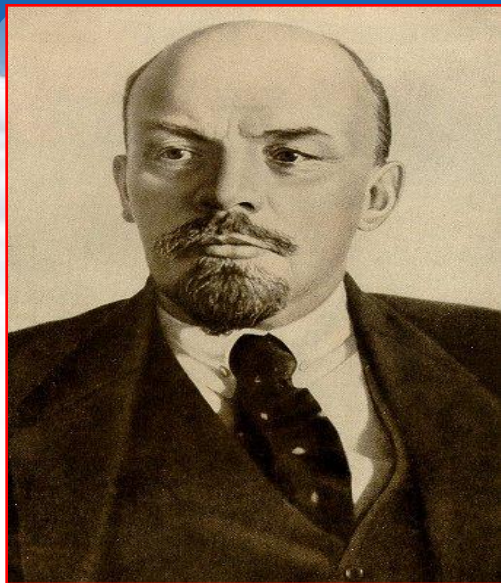
Những vấn đề chính trị - xã hội có tính quy luật trong tiến trình cách mạng xã hội chủ nghĩa

.....●

Chủ nghĩa xã hội hiện thực và triển vọng

.....●

Chương VII

Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân và cách mạng XHCN

NỘI DUNG CHƯƠNG VII

Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

Cách mạng xã hội chủ nghĩa

Hình thái kinh tế - xã hội CSCN

I. **Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân**

---

1. **Giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của nó**

a. **Khái niệm Giai cấp công nhân**

Theo quan điểm của Mác và Ăngel, GCCN có 2 thuộc tính cơ bản:

❑ Về phương thức lao động sản xuất

GCCN là những (người lao động làm thuê công nghiệp) tập đoàn người lao động trực tiếp hoặc gián tiếp vận hành những công cụ sản xuất có tính chất công nghiệp ngày càng hiện đại, có trình độ xã hội hóa cao, quốc tế cao.

❑ Về vị trí trong quan hệ sản xuất Tư bản chủ nghĩa

Trong xã hội Tư bản chủ nghĩa, giai cấp công nhân là những người không có tư liệu sản xuất, buộc phải bán sức lao động cho nhà tư bản để kiếm sống.

I. Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

---

1. GCCN và sứ mệnh lịch sử của nó

“Tất cả các giai cấp khác đều suy tàn và tiêu vong cùng với sự phát triển của đại công nghiệp, còn giai cấp vô sản lại là sản phẩm của bản thân nền đại công nghiệp”. (Mac - Engels: Toàn tập, Nxb. CTQG, HN, t.4, tr. 619.

“Công nhân cũng là phát minh của thời đại mới, giống như máy móc vậy... công nhân Anh là đứa con đầu lòng của nền công nghiệp hiện đại” (M-E: “Toàn tập”, t. 12, tr. 11)

1. GCCN và sứ mệnh lịch sử của nó

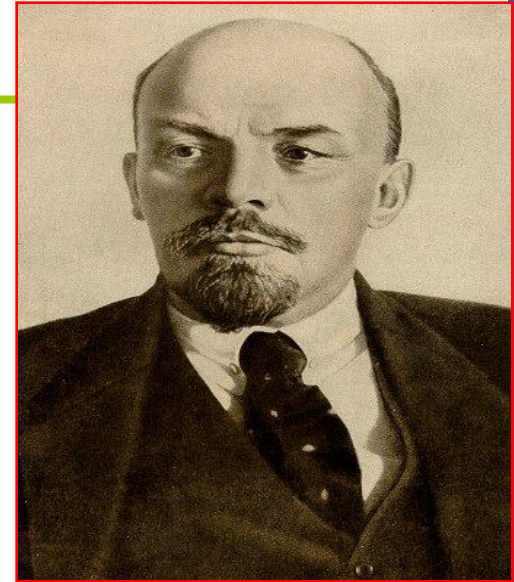

“GCVS là do cuộc CM công nghiệp sản sinh ra; cuộc CM này xảy ra ở Anh vào nửa sau của thế kỷ trước, và sau đó tái diễn ở tất cả các nước văn minh trên thế giới”. (*M-E: Toàn tập, Nxb.CTQG, HN, t.4, tr. 457*)

“GCVS là một gia cấp xã hội hoàn toàn chỉ sống dựa vào việc bán sức lao động của mình, chứ không phải sống dựa vào lợi nhuận của bất cứ sổ tư bản nào, đó là một g/c mà hạnh phúc và đau khổ, sống và chết, toàn bộ sự sống còn của họ đều phụ thuộc vào yêu cầu về lao động, tức là vào tình hình chuyển biến tốt hay xấu của công việc làm ăn, vào những sự biến động của cuộc cạnh tranh không gì ngăn cản nổi. Nói tóm lại, GCVS hay g/c của những người VS là g/c lao động trong thế kỷ XIX”. (*Mac - Engels: Toàn tập, Nxb. CTQG, HN, t.4, tr. 456*)

1. GCCN và sứ mệnh lịch sử của nó

Lênin hoàn thiện thêm về khái niệm giai cấp công nhân:

Theo Lênin, sự phân chia giai cấp trong xã hội phải dựa vào địa vị khác nhau của các tập đoàn người trong mối quan hệ với tư liệu sản xuất, trong tổ chức, quản lý sản xuất và phân phối sản phẩm

Lênin làm rõ hơn vai trò của GCCN trong lãnh đạo CMXHCHN và trong xây dựng CNXH.

1. GCCN và sứ mệnh lịch sử của nó

Sự thay đổi của GCCN trong thời đại ngày nay:

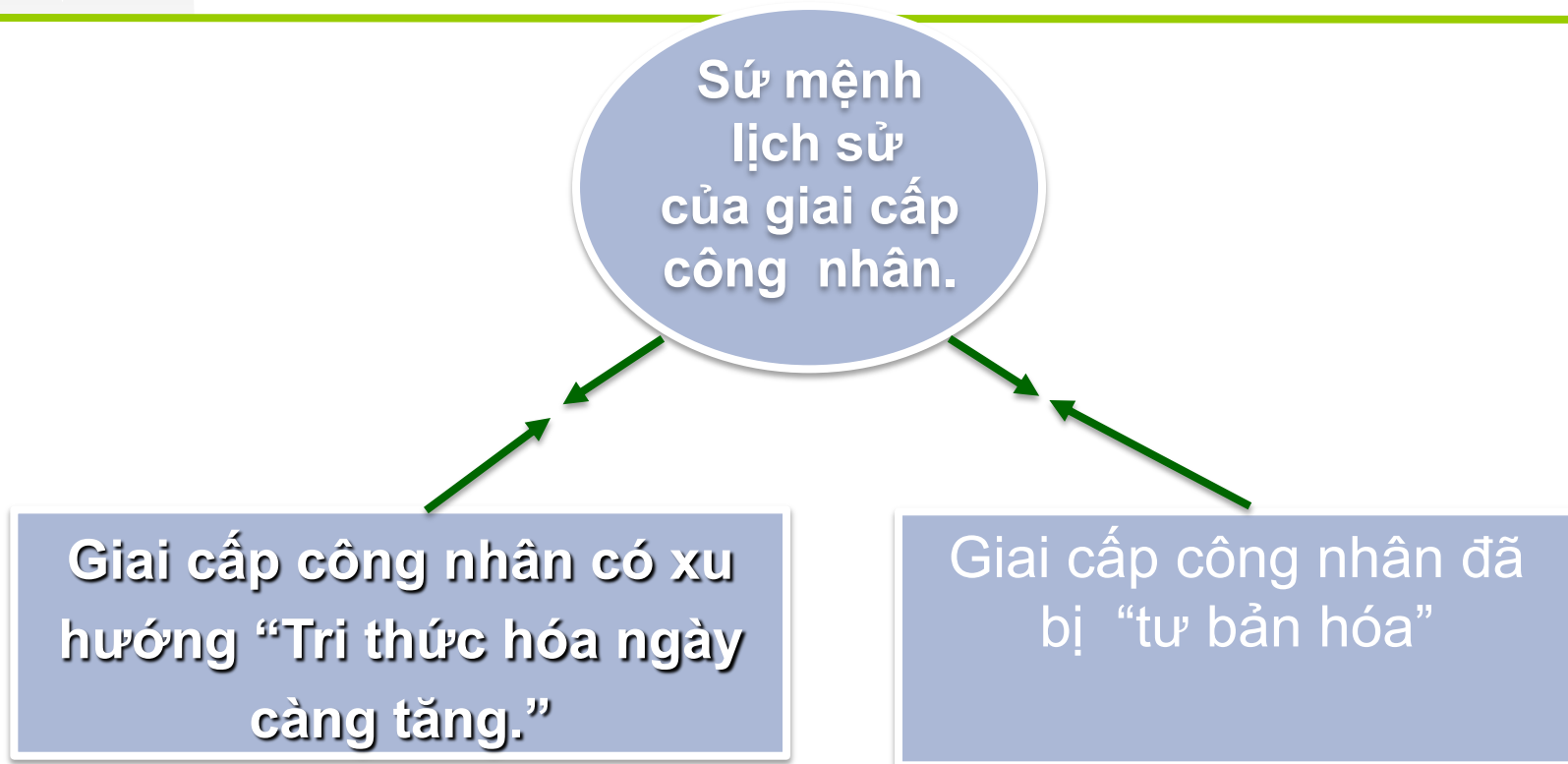
❑ **Về phương thức lao động:** có trình độ tri thức ngày càng cao

Bên cạnh công nhân của nền công nghiệp cơ khí đã xuất hiện công nhân của nền công nghiệp tự động hóa, với việc áp dụng phổ biến công nghệ thông tin vào sản xuất

❑ **Về phương diện đời sống:**

Ở các nước TB phát triển: một bộ phận CN có 1 số TLSX nhỏ để cùng gia đình làm thêm trong các công đoạn phụ cho các xí nghiệp chính, 1 bộ phận nhỏ CN có cổ phần trong xí nghiệp nhưng tỉ lệ rất nhỏ. GCCN về cơ bản vẫn không có TLSX, vẫn phải bán SLĐ (trí óc và chân tay) cho nhà TB.

1. GCCN và sứ mệnh lịch sử của nó

Nhưng trình độ tri thức không làm thay đổi bản chất của giai cấp công nhân trong xã hội tư bản □ vẫn là người làm thuê cho giai cấp tư sản.

Thực chất toàn bộ tư liệu sản xuất có bản nhất vẫn nằm trong tay giai cấp tư sản.

I. Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

---

1. Giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của nó

a. Khái niệm Giai cấp công nhân

“GCCN là một **tập đoàn xã hội ổn định**, hình thành và phát triển cùng với quá trình hình thành và phát triển của nền SX công nghiệp hiện đại, với nhịp độ phát triển của LLSX có tính **chất XH hóa ngày càng cao**; là **LLSX cơ bản** và tiên tiến, trực tiếp hoặc gián tiếp tham gia vào quá trình sản xuất, tái sản xuất ra của cải vật chất và cải tạo các quan hệ xã hội; là **lực lượng chủ yếu của tiến trình lịch sử** quá độ từ CNTB lên CNXH”

b. Nội dung sứ mệnh lịch sử của Giai cấp công nhân

❑ SMLS của các giai cấp cách mạng trong lịch sử:

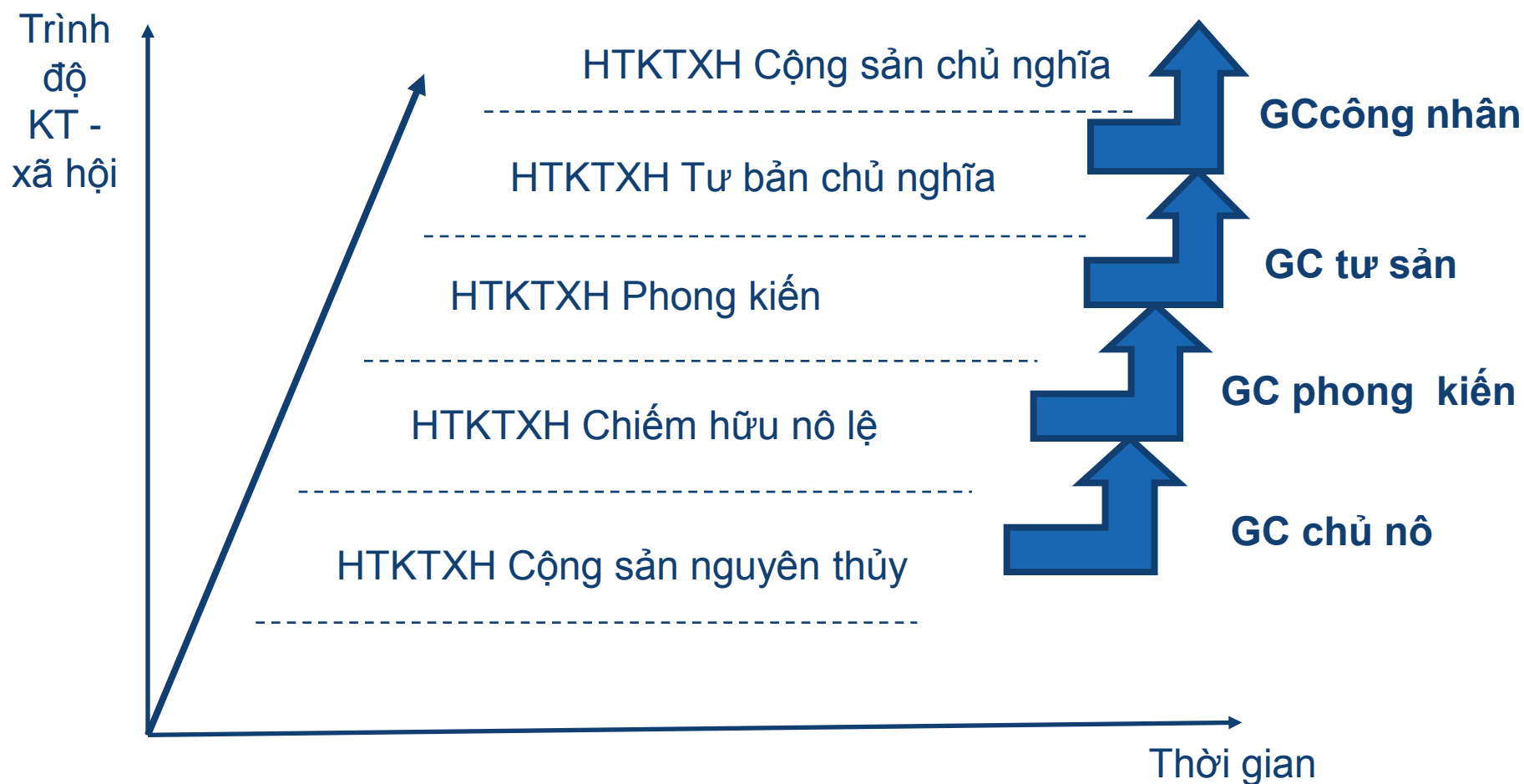
- Lật đổ xã hội cũ, xây dựng xã hội mới tiến bộ hơn.
- Sứ mệnh lịch sử đó do địa vị lịch sử khách quan (đặc biệt là địa vị kinh tế - xã hội) của giai cấp đó quy định.

❑ SMLS của các giai cấp công nhân: Xóa bỏ chế độ TBCN, xóa bỏ chế độ người bóc lột người, giải phóng GCCN, nhân dân lao động và toàn thể nhân loại khỏi mọi áp bức, bóc lột, nghèo nàn lạc hậu, xây dựng xã hội cộng sản chủ nghĩa văn minh.

Mác cho rằng: Giai cấp công nhân là người đào huyệt chôn CNTB, từng bước xây dựng CNXH, CNCS.

1. Giai cấp công nhân và sứ mệnh lịch sử của nó

b. Nội dung sứ mệnh lịch sử của Giai cấp công nhân

I. Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

---

2. Những điều kiện quy định sứ mệnh lịch sử của GCCN

a. Địa vị KT-XH của GCCN trong xã hội TBCN

❑ Do địa vị kinh tế và đặc điểm CT – XH của GCCN quy định

- GCCN gắn với lực lượng sản xuất tiên tiến nhất, vừa là chủ thể vừa là sản phẩm của nền sản xuất đại công nghiệp => có ý thức tổ chức kỉ luật cao
- Trong chế độ TBCN, GCCN có lợi ích cơ bản đối lập trực tiếp với lợi ích cơ bản của GCTS, bị bóc lột nặng nề => là giai cấp tiên phong, có tinh thần CM triệt để nhất (ý thức được địa vị của mình).

2. Những điều kiện quy định sứ mệnh lịch sử của GCCN

a. Địa vị KT-XH của GCCN trong xã hội TBCN

- ❑ Do địa vị kinh tế và đặc điểm CT – XH của GCCN quy định
  - GCCN lao động trong n sản xuất p, có điều kiện đoàn kết chặt chẽ với nhau trong cuộc đấu tranh chống CNTB
  - GCCN có lợi ích cơ bản thống nhất với lợi ích của đại đa số quần chúng nhân dân lao động ⇒ có khả năng tập hợp, lãnh đạo các giai cấp, tầng lớp khác, có bản chất quốc tế, khả năng đoàn kết với cả nhân loại thực hiện SMLS
  - GCCN có hệ tư tưởng riêng, độc lập – hệ tư tưởng Mác – Lênin

2. Những điều kiện quy định sứ mệnh lịch sử của GCCN

a. Địa vị KT-XH của GCCN trong xã hội TBCN

❑ So sánh với các giai cấp và tầng lớp trung gian: nông dân, tầng lớp trí thức, tiểu thương, tiểu chủ... không có những đặc điểm như GCCN

“Trong tất cả các giai cấp hiện đang đối lập với GCTS thì chỉ có GCVS là thực sự cách mạng. Các giai cấp khác đều suy tàn và tiêu vong cùng với sự phát triển của đại công nghiệp, còn GCVS lại là sản phẩm của bản thân nền đại công nghiệp”
(Marx – Engels Toàn tập, t. 4, tr. 610)

Chỉ duy nhất GCCN có sứ mệnh lịch sử xóa bỏ CNTB, từng bước xây dựng CNXH, CNCS trên phạm vi toàn thế giới.

2. Những điều kiện quy định sứ mệnh lịch sử của GCCN

---

a. Những đặc điểm Chính trị - xã hội của GCCN

- Thứ nhất: GCCN là giai cấp tiên phong cách mạng và có tinh thần cách mạng triệt để nhất.
- Thứ hai: GCCN là giai cấp có ý thức tổ chức kỷ luật cao
- Thứ ba: GCCN có bản chất quốc tế

2. Vai trò của Đảng CS trong quá trình thực hiện SMLS của GCCN

a. Tính tất yếu, quy luật hình thành, phát triển chính Đảng của GCCN

❑ Khái niệm Đảng Cộng sản

- Đảng Cộng sản là tổ chức cao nhất của GCCN (bộ phận tiên tiến nhất), đảm bảo vai trò lãnh đạo của GCCN
- Đảng Cộng sản mang bản chất giai cấp công nhân

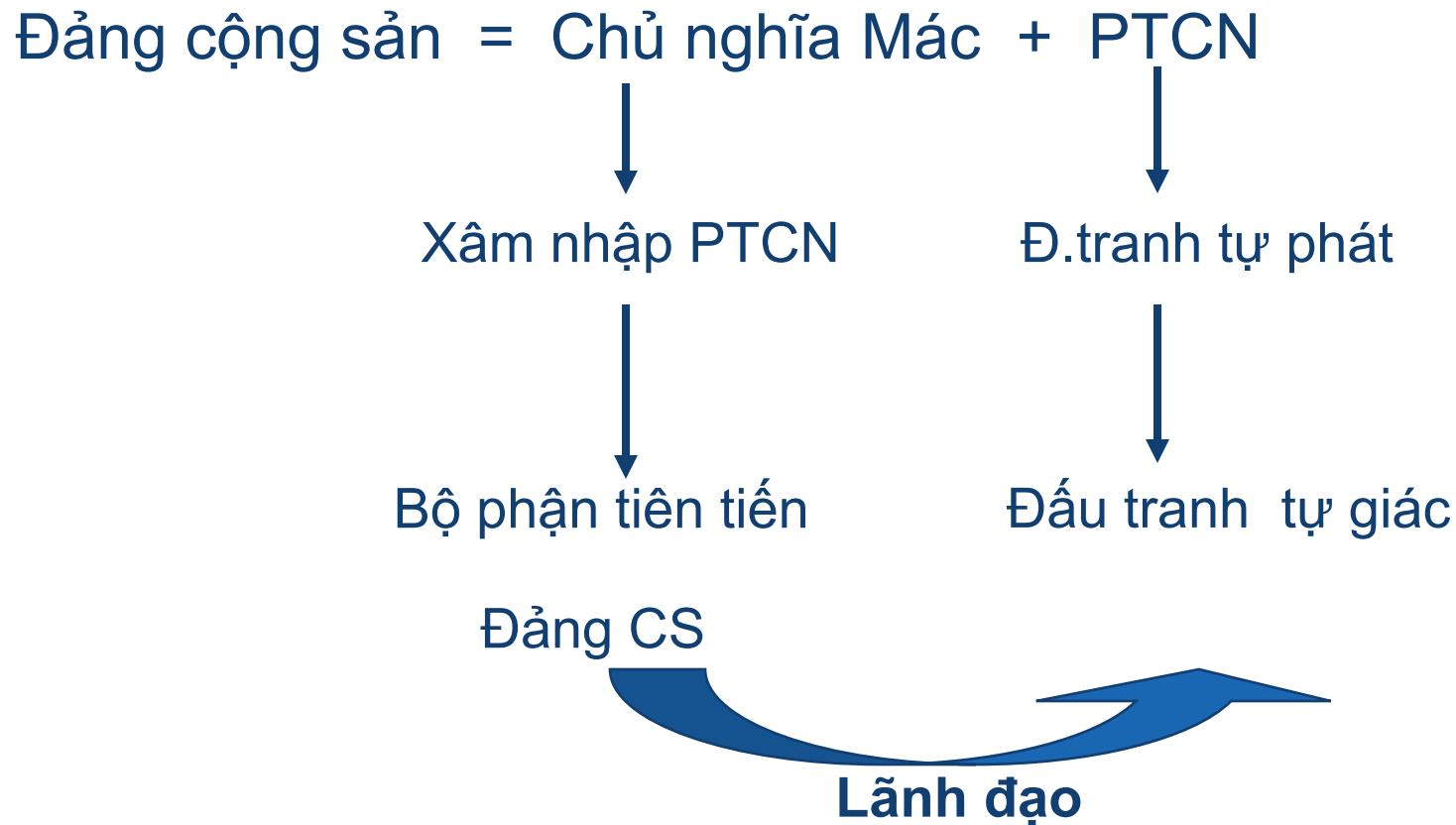
❑ Phải có Đảng, GCCN nhận thức mục tiêu, con đường, biện pháp thực hiện SMLS: giải phóng giai cấp – XH - nhân loại

❑ Chỉ khi có đảng lãnh đạo, PTCN chuyển từ đấu tranh tự phát lên tự giác và giành thắng lợi

2. Những điều kiện quy định sứ mệnh lịch sử của GCCN

a. Tính tất yếu, quy luật hình thành, phát triển chính Đảng của GCCN

Quy luật hình thành ĐCS

2. Vai trò của Đảng CS trong quá trình thực hiện SMLS của GCCN

b. Mối quan hệ giữa Đảng cộng sản và GCCN

- ❑ Đảng Cộng sản là tổ chức CT cao nhất của GCCN đại biểu cho lợi ích, trí tuệ của GCCN và toàn thể nhân dân lao động
- ❑ Đảng là đội tiên phong của GCCN, sự lãnh đạo của ĐCS là nhân tố quyết định đầu tiên đảm bảo cho GCCN hoàn thành thắng lợi SMLS của mình
- ❑ Đảng là bộ phận tiên tiến nhất của GCCN, được trang bị lý luận chủ nghĩa Marx – Lenin, trở thành đội tiên phong chiến đấu, đảm bảo vai trò lãnh đạo GCCN

II. Các mạng Xã hội chủ nghĩa

1. Cách mạng XHCN và nguyên nhân của nó

a. Khái niệm Cách mạng XHCN

- ❑ Theo nghĩa hẹp: Cách mạng XHCN được hiểu là một cuộc cách mạng chính trị, được kết thúc bằng việc GCCN cùng với nhân dân lao động giành được chính quyền, thiết lập nên nhà nước chuyên chính VS – nhà nước của GCCN và quần chúng nhân dân lao động
- ❑ Theo nghĩa rộng: Cách mạng XHCN là một cuộc CM (quá trình – trên mọi lĩnh vực) nhằm thay đổi chế độ cũ, nhất là chế độ TBCN bằng chế độ XHCN, trong cuộc CM đó GCCN là người lãnh đạo và cùng với quần chúng nhân dân lao động xây dựng một xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.

II. Các mạng Xã hội chủ nghĩa

1. Cách mạng XHCN và nguyên nhân của nó

a. Khái niệm Cách mạng XHCN

Bản chất: do GCCN lãnh đạo, là phương thức chuyển từ hình thái KT - XH TBCN lên CSCN. Cách mạng XHCN là cuộc CM do GCCN lãnh đạo, là phương thức chuyển biến từ HTKT - XH TBCN sang HTKT - XH CSCN

II. Các mạng Xã hội chủ nghĩa

1. Cách mạng XHCN và nguyên nhân của nó

b. Nguyên nhân của Cách mạng XHCN

- Sự p/triển của LLSX $\Rightarrow$ sự p/triển của GCCN (số lượng và chất lượng)

- Cạnh tranh TB & bóc lột tàn khốc của GCTS $\Rightarrow$ GCCN $\times$ GCTS

- Chiến tranh, xung đột, đói nghèo $\Rightarrow$ nước thuộc địa $\times$ nước TB

Mâu thuẫn gay gắt

II. Các mạng Xã hội chủ nghĩa

---

2. Mục tiêu, động lực và nội dung của Cách mạng XHCN

a. Mục tiêu:

- ☐ Mục tiêu chung: (thực hiện SMLS của GCCN): giải phóng con người, giải phóng xã hội
- ☐ Mục tiêu cụ thể: **Giai đoạn một:** Giành chính quyền về tay GCCN và nhân dân lao động, là “tự xây dựng thành giai cấp thống trị, là giành lấy dân chủ”.
- ☐ Mục tiêu cụ thể: **Giai đoạn hai:** Xóa bỏ chế độ người bóc lột người... tức là xây dựng thành công CNXH

2. Mục tiêu, động lực và nội dung của Cách mạng XHCN

b. Động lực

CM XHCN
nhằm giải
phóng tất cả
những người
lao động và
do chính
những người
lao động thực
hiện dưới sự
lãnh đạo của
GCCN
thông qua ĐCS

Các lực lượng tiến bộ khác trong XH liên kết chặt chẽ với nhau tạo thành một lực lượng tổng hợp của CM XHCN.

GCCN là động lực chủ yếu và là lực lượng lãnh đạo cách mạng.

Giai cấp nông dân là động lực quan trọng của CM XHCN.

Trí thức tham gia vào CM XHCN như một trong những lực lượng có ý nghĩa quyết định thắng lợi của CM

II. Các mạng Xã hội chủ nghĩa

---

2. Mục tiêu, động lực và nội dung của Cách mạng XHCN

c. Nội dung của CM XHCN

☐ Trên lĩnh vực chính trị:

Đập tan bộ máy nhà nước của giai cấp bóc lột, giành chính quyền về tay GCCN, nhân dân lao động, đưa nhân lao động lên địa vị làm chủ nhà nước, làm chủ xã hội

✓ Xây dựng nhà nước dân chủ

✓ Xây dựng nền dân chủ XHCN

II. Các mạng Xã hội chủ nghĩa

2. Mục tiêu, động lực và nội dung của Cách mạng XHCN

c. Nội dung của CM XHCN

- ❑ **Trên lĩnh vực Kinh tế:** Tạo lập từng bước cơ sở vật chất kỹ thuật của CNXH - tạo môi trường kinh tế rộng lớn, thuận lợi ⇒ đưa con người vào cơ chế lao động với tư cách chủ thể hoạt động sáng tạo ra của cải vật chất nhằm thỏa mãn nhu cầu của mình
  - ✓ Phát triển lực lượng sản xuất, nâng cao năng suất lao động, thực hiện phân phối theo lao động
  - ✓ Xây dựng chế độ sở hữu XHCN về tư liệu sản xuất bằng những hình thức thích hợp (công hữu).

II. Các mạng Xã hội chủ nghĩa

2. Mục tiêu, động lực và nội dung của Cách mạng XHCN

c. Nội dung của CM XHCN

❑ **Trên lĩnh vực Tư tưởng văn hóa:** Kế thừa và nâng cao các giá trị văn hóa tiên tiến của thời đại, xây dựng từng bước thể giới quan và nhân sinh quan mới, xây dựng nền văn hóa và thể hệ con người mới XHCN, thực hiện việc giải phóng những người lao động về mặt tinh thần

- ✓ Đưa nhân dân lao động làm chủ những TLSX và các giá trị văn hóa tinh thần
- ✓ Đưa nhân dân lao động lên địa vị người chủ hưởng thụ các giá trị văn hóa tinh thần

3. Liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và các tầng lớp lao động khác trong CMXHCN

- a. Tính tất yếu và cơ sở khách quan của liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân
- ❑ Mác – Ăngghen đã chỉ ra nguyên nhân chủ yếu của thất bại trong các cuộc đấu tranh là do GCCN không LM với “người bạn đồng minh tự nhiên” của mình (GCND) nên “bài đơn ca” của GCCN trở thành “bài ca ai điều”.
  - ❑ Lênin khẳng định: LMCN là nguyên tắc cao nhất của chuyên chính vô sản, đặc biệt đối với các nước nông nghiệp, LMCN và các tầng lớp lao động khác là tất yếu, có ý nghĩa quan trọng để thực hiện mục tiêu của CNXH
  - ❑ LMCN TT là tất yếu, xuất phát từ nhu cầu nội tại khách quan của CMXHCN: mục tiêu xây dựng XH không còn giai cấp, nhà nước.
=> chỉ thực hiện trên cơ sở xây dựng khối liên minh công – nông vững chắc.

3. Liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và các tầng lớp lao động khác trong CMXHCN

- a. Tính tất yếu và cơ sở khách quan của liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân
- ☐ Dưới CNTB, GCCN, GCND và nhiều tầng lớp lao động khác đều là những người lao động, đều bị áp bức bóc lột
  - ☐ Trong quá trình xây dựng CNXH, phải có liên minh chặt chẽ giữa công nhân và nông dân thì công nghiệp và nông nghiệp – 2 ngành sản xuất chính – mới phát triển được
  - ☐ Về mặt CT – XH, GCND và những người lao động khác là lực lượng CT to lớn trong xây dựng, bảo vệ chính quyền và khối đại đoàn kết dân tộc. => họ trở thành người bạn “tự nhiên” tất yếu của GCCN..

3. Liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và các tầng lớp lao động khác trong CMXHCN

✓ Nội dung của liên minh...

❑ Về chính trị

- Trong thời kì đấu tranh giành chính quyền: Liên minh nhằm giành CQ về tay GCCN cùng với nhân dân lao động;
- Trong quá trình xây dựng CNXH: cùng nhau tham gia chính quyền nhà nước, bảo vệ chế độ XHCN, thành quả CM, làm cho nhà nước XHCN càng vững mạnh;
- Liên minh trên lập trường chính trị của GCCN, không dung hòa lập trường.

3. Liên minh giữa giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và các tầng lớp lao động khác trong CMXHCN

✓ Nội dung của liên minh...

□ Về Kinh tế

- Là nội dung cơ bản, quyết định nhất, là cơ sở vật chất kĩ thuật của liên minh do yêu cầu khách quan của sự nghiệp xây dựng CNXH quy định. .
- Kết hợp đúng đắn lợi ích giữa 2 giai cấp, đảm bảo lợi ích của kinh tế trước mắt cũng như lâu dài cơ bản của mọi thành viên XH => động lực lớn thúc đẩy XH phát triển và ngược lại.
- Đảng của GCCN và nhà nước XHCN phải thường xuyên quan tâm xây dựng hệ thống chính sách phù hợp đối với nông nghiệp, nông dân, nông thôn.

✓ Nội dung của liên minh...

❑ Về Văn hóa: Là nội dung quan trọng:

- Những người mù chữ, trình độ văn hóa thấp không thể xây dựng được nền sản xuất hiện đại => công nhân, nông dân, những người lao động khác phải thường xuyên học tập, nâng cao trình độ.
- XH nhân văn, nhân đạo, hữu nghị chỉ có được dựa trên cơ sở một nền văn hóa phát triển của nhân dân.
- Nhân dân muốn tham gia quản lí KT, XH, nhà nước thì phải có trình độ văn hóa, hiểu biết chính sách pháp luật.
- Phải thường xuyên giáo dục CN Marx– Lenin, khắc phục tâm lý tiểu nông, tư tưởng phản động, bảo thủ trì trệ

✓ Những nguyên tắc cơ bản

- ☐ Phải đảm bảo vai trò lãnh đạo của giai cấp công nhân trong liên minh
- ☐ Phải đảm bảo nguyên tắc tự nguyện
- ☐ Kết hợp đúng đắn các lợi ích

III. Hình thái kinh tế Cộng sản chủ nghĩa

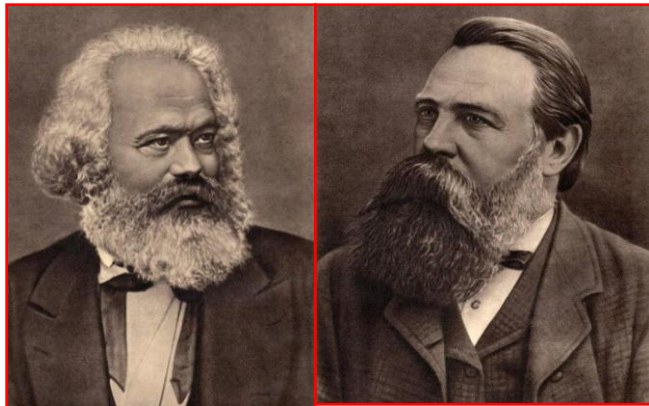
---

1. Xu hướng tất yếu của sự xuất hiện hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa

- ☐ Học thuyết HTKT-XH chỉ ra: sự chuyển biến HTKT-XH thấp lên HTKT-XH cao hơn là quá trình lịch sử tự nhiên
- ☐ Trên cơ sở phân tích khoa học HTKT-XH TBCN, Marx và Engels dự báo sự ra đời của HTKT-XH CNCS
- ☐ LLSX của CNTB phát triển, trình độ xã hội hóa cao $\Rightarrow$ mâu thuẫn gay gắt giữa LLSX và QHSX của CNTB càng sâu sắc, cần xóa bỏ QHSX không phù hợp.

III. Hình thái kinh tế Cộng sản chủ nghĩa

**QUÁ TRÌNH LỊCH SỬ-TỰ NHIÊN
CỦA SỰ PHÁT TRIỂN CÁC HTKT-XH
(Theo lý luận của C.Mác)**

Lịch sử nhân loại phát triển qua các PTSX từ thấp đến cao

III. Hình thái kinh tế Cộng sản chủ nghĩa

---

1. Xu hướng tất yếu của sự xuất hiện hình thái kinh tế - xã hội cộng sản chủ nghĩa

- ❑ Marx và Engels dự báo sự ra đời HTKTXH CSCN từ những nước TBCN phát triển: GCTS => lực lượng phản động, tiến hành chiến tranh xâm lược, biến các nước lạc hậu thành thuộc địa
- ❑ Lenin dự báo sự xuất hiện HTKT-XH CSCN từ những nước TBCN có trình độ phát triển trung bình và những nước thuộc địa sau khi được giải phóng. Phải có những điều kiện nhất định

III. Hình thái kinh tế Cộng sản chủ nghĩa

---

2. Các giai đoạn phát triển của hình thái kinh tế - xã hội CSCN

☐ Tư tưởng của Marx và Engels:

- ✓ Một là: HTKT-XH CSCN phát triển qua 2 giai đoạn: Giai đoạn đầu (XHCN) và giai đoạn phát triển cao (CSCN).
- ✓ Hai là, giữa xã hội TBCN và xã hội CSCN là một thời kỳ quá độ từ xã hội nọ sang xã hội kia – “những cơn đau đẻ kéo dài.

☐ Lênin :

- ✓ Thời kỳ quá độ
- ✓ Giai đoạn đầu của CSCN
- ✓ Giai đoạn cao của CSCN

a. Thời kỳ quá độ từ CNTB lên CNXH

❑ Tính tất yếu của thời kỳ quá độ từ CNTB lên CNXH

Thời kỳ quá độ lên CNXH là một tất yếu để cải biến cách mạng từ xã hội cũ sang xã hội mới:

- ✓ CNTB và CNXH khác nhau về chất. Muốn có XH dựa trên công hữu về TLSX, không còn giai cấp đối kháng, không còn áp bức, bóc lột thì phải có thời kì lịch sử nhất định
- ✓ Phải có thời gian tổ chức sắp xếp lại cơ sở vật chất kĩ thuật mà CNTB đã tạo ra để xây dựng được nền sản xuất công nghiệp có trình độ cao của CNXH
- ✓ Phải có thời gian để xây dựng, phát triển những quan hệ xã hội mới XHCN
- ✓ Xây dựng CNXH là công việc mới mẻ, khó khăn, phức tạp, cần phải có thời gian để GCCN từng bước làm quen

III. Hình thái kinh tế Cộng sản chủ nghĩa

---

a. Thời kỳ quá độ từ CNTB lên CNXH

❑ Đặc điểm và thực chất của thời kỳ quá độ từ CNTB lên CNXH

Những nhân tố của xã hội mới và những tàn tích của xã hội cũ tồn tại đan xen và đấu tranh với nhau trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội

- ✓ Chính trị: Tồn tại nhà nước chuyên chính vô sản
- ✓ Về Kinh tế: Xây dựng Kinh tế: tồn tại nền KT nhiều thành phần
- ✓ Về xã hội: Tồn tại nhiều giai cấp, tầng lớp xã hội, vừa hợp tác, vừa đấu tranh
- ✓ Về Tư tưởng -văn hóa : tồn tại nhiều yếu tố tư tưởng văn hóa khác nhau

III. Hình thái kinh tế Cộng sản chủ nghĩa

---

a. Thời kỳ quá độ từ CNTB lên CNXH

- ❑ Về kinh tế: Sắp xếp, phối trí lại các LLSX hiện có của XH, cải tạo QHSX cũ, xây dựng QHSX mới đảm bảo phục vụ ngày càng tốt đời sống nhân dân;
- ✓ Đối với những nước chưa trải qua quá trình công nghiệp hóa TBCN, phải tiến hành CNH XHCN nhằm tạo cơ sở vật chất, kĩ thuật của CNXH, với nhiệm vụ trọng tâm của thời kì quá độ là tiến hành CNH, HĐH nền KT theo định hướng XHCN với những nội dung cụ thể

III. Hình thái kinh tế Cộng sản chủ nghĩa

---

a. Thời kỳ quá độ từ CNTB lên CNXH

- ❑ Trong lĩnh vực CT: đấu tranh chống lại các thế lực thù địch chống phá sự nghiệp xây dựng CNXH; xây dựng, củng cố nhà nước và nền dân chủ XHCN ngày càng vững mạnh; bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân; xây dựng Đảng Cộng sản ngày càng trong sạch, vững mạnh, ngang tầm nhiệm vụ mỗi thời kì lịch sử

III. Hình thái kinh tế Cộng sản chủ nghĩa

---

a. Thời kỳ quá độ từ CNTB lên CNXH

- ❑ Trong lĩnh vực tư tưởng, văn hóa: tuyên truyền, phổ biến tư tưởng CM, KH của GCCN trong toàn XH; khắc phục tư tưởng, tâm lí có ảnh hưởng tiêu cực đến tiến trình xây dựng CNXH; xây dựng nền văn hóa mới XHCN đậm đà bản sắc dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại
- ❑ Trong lĩnh vực xã hội: khắc phục tệ nạn XH do XH cũ để lại; từng bước khắc phục chênh lệch phát triển giữa các vùng miền, tầng lớp XH, nhằm thực hiện mục tiêu bình đẳng XH; xây dựng quan hệ tốt đẹp giữa người – người

b. Xã hội XHCN

- ❑ Cơ sở vật chất kỹ thuật của CNXH là nền sản xuất công nghiệp hiện đại
- ❑ Xã hội XHCN đã xóa bỏ chế độ tư hữu TBCN, thiết lập chế độ công hữu về những tư liệu sản
- ❑ Xã hội XHCN tạo ra cách tổ chức lao động và kỷ luật lao động mới
- ❑ Xã hội XHCN thực hiện nguyên tắc phân phối theo lao động – nguyên tắc phân phối cơ bản nhất
- ❑ Nhà nước XHCN mang bản chất GCCN, tính nhân dân rộng rãi và tính dân tộc sâu sắc; thực hiện quyền lực và lợi ích của nhân dân
- ❑ Xã hội XHCN là chế độ đã giải phóng con người khỏi áp bức bóc lột, thực hiện công bằng, bình đẳng, tiến bộ xã hội, tạo những điều kiện cơ bản để con người phát triển toàn diện

c. Giai đoạn cao của CSCN

❑ Về mặt kinh tế:

- ✓ LLSX phát triển mạnh mẽ, của cải XH tuôn ra dào dạt
- ✓ Ý thức con người được nâng lên, KH phát triển, lao động của con người được giảm nhẹ
- ✓ Thực hiện nguyên tắc làm theo năng lực, hưởng theo nhu cầu
- ✓ QHSX: chế độ công hữu về tư liệu sản xuất

❑ Về mặt xã hội:

- ✓ Trình độ XH càng phát triển, con người có điều kiện phát triển năng lực, tri thức nâng cao
- ✓ Không còn giai cấp với nền dân chủ thực sự hoàn bị, nhà nước tự tiêu vong
- ✓ Con người được giải phóng hoàn toàn

c. Giai đoạn cao của CSCN

- Như vậy, chỉ có thể đạt tới giai đoạn cao của XH CSCN khi thực tế khách quan của sự phát triển xã hội đã có được những điều kiện , tiền đề phù hợp. Mọi ý muốn chủ quan khi chưa có điều kiện tương ứng sẽ sai lầm, thất bại.
- Sự xuất hiện hình thái KT - XH CSCN là quá trình lâu dài, bằng việc không ngừng phát triển mạnh mẽ LLSX, tổ chức XH về mọi mặt, giáo dục nâng cao tinh thần tự giác của con người.
- Quá trình xuất hiện giai đoạn cao của HTKT - XH CSCN ở các nước khác nhau diễn ra với những quá trình khác nhau, tùy thuộc nỗ lực phấn đấu về mọi phương diện.